

Stadsdorp Geerdinkhof

Stadsdorp Geerdinkhof werd slachtoffer van uitgekookte fotograaf

Medio juni werd het Stadsdorp geconfronteerd met een mail van een fotograaf. Een zoekmachine had ontdekt dat we een foto van deze fotograaf op de website hadden geplaatst zonder betaling en zonder naamsvermelding. Zijn foto stond bij een verslag van een excursie naar de Marken Wadden op 21 oktober 2021. Hij vroeg maar liefst een schadevergoeding van € 660, te voldoen binnen 7 dagen. We zijn uiteindelijk onder druk tot betaling overgegaan en hebben dit uit eigen zak betaald. De fotograaf had zeer snel een incassobureau ingeschakeld en de kosten liepen hierdoor op. Nu de zaak achter de rug is willen we via crowdfunding dit bedrag bij elkaar krijgen. Hieronder volgt het verhaal tot in details.

De onderbouwing van de fotograaf was dat er jarenlang zonder licentie en zonder naamsvermelding gebruik is gemaakt van zijn foto en dat hij hierdoor schade heeft geleden. Ook heeft hij kosten moeten maken om de inbreuk te constateren.

De geleden schade betrof een bedrag van € 660, bestaande uit:

Gebruik van de foto	€ 390
Onderzoek opsporing	€ 180
Ontbreken naamsvermelding	€ 90

Daarop is door het Stadsdorp een mail gestuurd wie wij zijn, wat we doen, dat we als Stadsdorp geen subsidie krijgen, dat we geen commerciële organisatie zijn, dat ons bereik met een website en nieuwsbrief zeer gering is en dat het een verslag betrof uit 2021. Natuurlijk hebben wij als Stadsdorp niet de juiste weg bewandeld bij het gebruik van de foto; dat was echter geen opzet maar onwetendheid.

De fotograaf had echter geen enkel begrip voor deze niet-juridische argumenten en bleef bij zijn standpunt dat hij schade had geleden, waar het bedrag van € 660 tegenover moest staan. Maar deze aan ons opgedrongen schadevergoeding staat onzes inziens niet in verhouding tot de 'schade' die de fotograaf geleden zou hebben met een foto die in een uithoek van de website van Stadsdorp stond. Hadden wij er commercieel voordeel bij gehad, dan was het iets anders geweest, maar dit was gewoon keihard doorzetten.

Het cynische is dat hij in zijn *vijfde* e-mail schreef: 'Ik geef nog steeds de voorkeur om dit samen op te lossen onder de volgende voorwaarden: Middels een schadevergoeding betreffende de auteursrechtelijke inbreuk zonder naamsvermelding met een totaalbedrag van € 660,- . Dit is een éénmalig voorstel met niet onderhandelbare bedragen als bijlagen van deze e-mail.' Hoezo samen oplossen?

Inmiddels had ik, als webmaster, overleg gehad met verschillende mensen en partijen zoals buurtgenoten, het Netwerk van Amsterdamse Stadsdorpen, Belangeloos-Verenigingsrecht,

Startup & Stichting Rechtswinkel (SSRW is speciaal gericht op o.a. buurtinitiatieven met een maatschappelijke missie) en VrijwilligersCentrale Amsterdam. We hebben nog geprobeerd rechtsbijstand te krijgen via de verzekering die de gemeente Amsterdam heeft afgesloten voor vrijwilligers. Het haalde allemaal niets uit. Schending van beeldrecht blijkt in de praktijk een lastig juridisch domein te zijn en niemand kon ons van dienst zijn.

Zo kregen wij een tip over een website van een mevrouw die zich geheel had toegelegd op beeldrechtsschending: www.martinebakx.com Ook zij had in 2017 een fotoclaim ontvangen die ze heeft aangevochten. Ze verzamelt sindsdien casussen op dit terrein, schrijft er tot op heden blogs over en geeft betaalde adviezen. Het volgende is te lezen op haar website: "Ik kan niets anders concluderen dat handhaving van fotorechten in Nederland niet meer onderworpen is aan het recht. Commerciële partijen incasseren onredelijke boetes en iedereen denkt dat dat klopt omdat rechters er in mee gaan."

"Dat deze "bedrijfstaking" zo kon groeien de afgelopen jaren komt niet alleen door de gedateerde auteurswet. Dat steeds meer mensen hier een verdienmodel in zien komt door ons rechtssysteem. Het is aan de rechter of een foto een oorspronkelijk karakter heeft en het stempel van de maker draagt en het is aan de rechter wat een redelijke schadevergoeding is."

Haar ervaring is dat bij civiele zaken een fotograaf niet hoeft te bewijzen dat hij de (exclusieve) rechten heeft en er wordt niet gecontroleerd of het daadwerkelijk sprake is van een inbreuk.

Dat is in ons geval ook aan de orde. De fotograaf heeft geen prijzen voor zijn foto's op zijn website staan. Prijzen kunnen opgevraagd worden via een offerte. Hij heeft ook niet duidelijk kunnen maken wat zijn schade nou precies is geweest. We hebben ons licht ook nog opgestoken bij de Stichting Beeld Anoniem. Deze stichting helpt fotografen een prijs vast te stellen als er sprake is van beeldrechtsschending. De bedragen op de tarievenlijst die deze stichting hanteert, zijn beduidend lager dan dat deze fotograaf claimt.

De fotograaf eiste dat wij binnen 7 dagen zouden betalen. Hij verlengde dit eenmalig met een week. In de 6de mail dreigde de fotograaf "Mocht u geen gebruik maken van mijn aanbod dan vervalt deze en zal ik rechtsmaatregelen doen treffen." In de 7de mail gaf hij ons nog 3 dagen respijt met de woorden: 'Als de openstaande vordering niet is voldaan, uiterlijk 7 juli 2025 zal ik de kwestie uit handen geven en een deurwaarder inschakelen om het volledige schadevergoedingsbedrag te innen waarbij de extra kosten voor rekening komen van u en uw buurtgenoten van Stadsdorp Geerdinkhof.'

Vervolgens lag er 11 juli een brief op de mat van een incassobureau, waarin gemaand werd om de vordering te betalen. We kregen nog een laatste kans (dikgedrukte letters) de volledige vordering buiten de rechter om te voldoen. De kosten zouden beperkt worden tot € 41,55 zijnde € 1,55 rente, en € 40 administratiekosten. In de brief van het Incassobureau stond verder dat wij bij vragen contact konden opnemen met de fotograaf. Die vragen hadden we zeker, maar de fotograaf ging nergens meer op in. Niet op telefoon, voicemailberichten, whatsapp en e-mail. Hij rekende op incassobureau en rechter.

We zijn met pijn in het hart overgegaan tot betaling van uiteindelijk € 701,55, omdat we de kosten niet wilden laten oplopen. Dit bedrag is privé opgebracht door de kernleden van het Stadsdorp. We zullen overgaan tot crowdfunding. Dit zal onze financiële pijn wat verzachten.

Dit alles heeft zich binnen 1 maand afgespeeld, van de eerste mail tot en met de betaling. Het heeft ons wel geraakt. Vooral ook omdat er niet met de fotograaf te praten viel over de hoogte van het bedrag. Het voelt alsof je als Klein Duimpje tegenover een reus staat. Dat voelt behoorlijk machteloos. Je bent dus aan de goden overgeleverd als het gaat om de hoogte van dit soort schadeclaims. Ondanks de richtlijnen van Stichting Beeld Anoniem is het uiteindelijk de fotograaf die de hoogte van het bedrag bepaalt.

De belangrijkste les die we hiervan geleerd hebben: wees voorzichtig met het overnemen van foto's van internet. Zie hiervoor de 10 geboden die de organisatie van beroepsfotografen heeft gemaakt. Mocht je per ongeluk een foto gebruikt hebben waarvoor je geen gebruikslicentie hebt betaald, neem dan meteen telefonisch contact op met de eiser en kijk of je het op een prettige manier kunt oplossen. Niet dat we denken dat dit bij deze mijnheer iets had uitgemaakt, maar we hebben het niet kunnen uitproberen.

Namens het kernteam van Stadsdorp Geerdinkhof
Anna Kok

stadsdorp@geerdinkhof.nl
www.stadsdorpgeerdinkhof.nl